

Andmekaitse Inspeksioon
Tatari 39
Tallinn 10134

Haridus- ja Noorteamet
(taotluse esitaja)

TAOTLUS ISIKUANDMETE TÖÖTLEMISEKS TEADUSUURINGUS

Juhindudes isikuandmete kaitse seaduse (IKS) paragrahvis 6 sätestatust palun kooskõlastada

Uuringu pealkiri	Välistudengite majandusliku mõju analüüs tööturul
Kas poliitika kujundamise uuring (IKS § 6 lg 5) või uuring hõlmab eriliigilisi isikuandmeid ja puudub valdkondlik eetikakomitee (IKS § 6 lg 4)	JAH EI
<i>Palume eelmise kahe lahtri puhul valida üks vastavalt õiguslikule alusele, v.a olukorras, kui poliitika kujundamise uuringu puhul puudub valdkondlik eetikakomitee. Kui poliitika kujundamise uuringus töödeldakse eriliiki isikuandmeid, siis täita ka eetikakomitee otsuse lahter.</i>	
Kas isikuandmete töötleja on määranud andmekaitse spetsialisti (sh tema nimi ja kontaktandmed)?	Indrek Masing andmekaitse spetsialist indrek.masing@harno.ee 626 8966
Kas on olemas eetikakomitee otsus ¹ ? <i>Kooskõlastuse olemasolul lisada see taotlusele.</i>	EI
Kas osa uuringust toimub andmesubjekti nõusoleku alusel? <i>Kui jah, siis palume taotlusele lisada nõusoleku vorm või selle kavand ning küsimustik või selle kavand.</i>	EI

1. Vastutava töötleja üldandmed ²	
1.1. Vastutava töötleja nimi, registrikood, aadress ja kontaktandmed (sh kontaktisik) <i>analoogne registrikandega, kontaktisiku e-post, telefon</i>	Haridus- ja Noorteamet 77001292 Lõdõtsa 4 11415 Tallinn Uuringu kontaktisik: Eero Loonurm eero.loonurm@harno.ee
1.2. Isikuandmete töötlemiskoha aadress (kui erineb registriandmetest) <i>maja, tänav, asula/linn, maakond, postiindeks</i>	

2. Volitatud töötleja üldandmed ³	
--	--

¹ IKS § 6 lg 4 - kui uuringus töödeldakse eriliiki isikuandmeid, on vajalik ka eetikakomitee kooskõlastus.

² Vastutav töötleja on uuringu läbiviija (tellija). Juhul, kui vastutav töötleja kasutab uuringu läbiviimisel teisi isikuid ja asutusi, siis on need teised isikud ja asutused volitatud töötlejad.

³ Volitatud töötlejate loetelu peab olema ammendav ehk kõik volitatud töötlejad peavad olema nimetatud. Kui taotluse esitaja on volitatud töötleja, peab taotlusele olema lisatud dokument, kust nähtub, et vastutav töötleja on volitatud töötlejale andnud volituse inspeksioonile taotluse esitamiseks.

2.1. Volitatud töötaja nimi, registrikood, aadress ja kontaktandmed (sh kontaktisik) <i>Aadress analoogne registrikandega, kontaktisiku e-post ja telefoninumber</i>	Statistikaamet 70000332 Tatari 51, Tallinn Ilona Reiljan Tel: 5331 1740 ilona.reiljan@stat.ee
2.2. Isikuandmete töötlemiskoha aadress (kui erineb registriandmetest) <i>maja, tänav, asula/linn, maakond, postiindeks</i>	

3. Mis on teadusuuringu läbiviimise õiguslik alus? <i>Nimetage õigusakt, mis annab Teile õiguse teadusuuringut läbi viia. Ei piisa viitest IKS § 6-le. Poliitikakujundamise eesmärgil läbiviidava uuringu puhul tuua välja volitusnorm, millest nähtub, et asutus on selle valdkonna eest vastutav. Akadeemilise uuringu korral võib see olla näiteks Teadus- ja arendustegevuse korralduse seadus või teadus- või arendusprojekti avamise otsus, leping vms.</i>	<p>Haridus- ja Noorteameti üks ülesandeid on Eesti kõrghariduse turundamine (Põhimääruse §6 lg 2 p 12).</p> <p>Haridus- ja Noorteamet on elluvijaks Euroopa struktuurifondide tegevuses: „Toetuse andmise tingimuste kehtestamine“ tegevuse „Kõrghariduse kvaliteet ja rahvusvahelistumine“ elluviimiseks. Tegevust viiakse läbi Haridus- ja noorteprogrammi ja Ühtekuuluvuspoliitika fondide rakenduskava meetmete nimekirja meetme 21.4.4.2 "Hariduse, ühiskonna ja tööturu seosed" sekkumise "Kõrghariduse kvaliteet, rahvusvahelistumine ja doktorikoolid" tegevuse "Kõrghariduse kvaliteet ja rahvusvahelistumine" raames.</p> <p>Toetuse andmise eesmärk on kõrgkoolidevahelise koostöö tõhustamise kaudu muuhulgas ka suurendada Eesti kõrghariduse rahvusvahelist nähtavust ja konkurentsivõimet. Toetuse raames toetatakse tegevusi, mille eesmärk on Eestis elavatele välismaalastele Eesti kui hea õppimise ja töötamise koha kuvandi tutvustamine ning nende haridustee jätkamise teadlikkuse tõstmine ning sidumine Eesti ühiskonnaga.</p> <p>Haridus- ja Noorteameti roll on toetada ka tegevusi, mis valmistavad välisüliõpilasi paremini ette Eesti tööturule siirdumiseks ning toetavad õpingutejärgset eesmärgipärast rakendumist Eesti tööturul, eelkõige nendel erialadel, millel on suurenenud tööturu nõudlus. Toetatakse ka välisüliõpilastega seotud uuringute läbiviimist ning turundus- ja kommunikatsioonitegevusi, mis tutvustavad kõrghariduse rahvusvahelistumist Eesti ühiskonnas laiemalt.</p>
---	--

4. Mis on isikuandmete töötlemise eesmärk?

Kirjeldage uuringu eesmärgi ja püstitatud hüpoteese, mille saavutamiseks on vajalik isikuandmete töötlemine. Palume siin punktis selgitada kogu uuringut, mitte ainult taotluse esemeks olevat osa (näitaks ka nõusoleku alusel toimuvat uuringu osa). Kui osa uuringust toimub nõusoleku alusel, siis palume taotlusele lisada nõusoleku vorm või selle kavand ning küsimustik või selle kavand.

Analüüsi eesmärgiks on vaadata välisüliõpilaste poolt õppimise ajal ja õppimise järel Eestile toodud tulu läbi nende töötamise. Soovime vaadata, kui paljud välisüliõpilased õppimise ajal või õppimise järel töötavad. Sealhulgas on oluline teada, millised välisüliõpilased töötavad suurema või väiksema tõenäosusega, kus, kellena ja kui pikalt töötatakse. Lisaks soovime vaadata, kui paljud välisüliõpilased on alustanud Eestis ettevõtlusega. Soovime arvutada välja ka välisüliõpilaste maksupanuse tulu- ja sotsiaalmaksu näol ning võrdleme palka ja töötamisi kohalike üliõpilastega, sest varasema teadmise kohaselt erineb välisüliõpilaste töötamine kohalikest üliõpilastest märkimisväärselt. Analüüsis kasutatakse andmeid aastatest 2017 kuni 2024.

Soovime kasutada vajalikke andmeallikaid, et analüüsida välisüliõpilaste majanduslikku mõju tööturul. Meid aitavad Eesti hariduse infosüsteem (EHIS) (välistudengite päritoluriik, õppetase, eriala, õpinguperioodi pikkus, kas õpib riigieelarvelisel või riigieelarvevälisel kohal jne), Töötamise register (isikute töötamise perioodid, töösuhte liik, kestus, koormus jne), Tulu- ja sotsiaalmaksu deklaratsioon (töötasu ja muud väljamaksed jne), Äriregister ning Rahvastikuregister (registreeritud elukoht, eelmine elukohariik jne). Lisaks soovime teada, kui pikaks perioodiks jäid välisriikidest pärit vilistlased tööle pärast õpingute lõppu.

5. Selgitage, miks on isikut tuvastamist võimaldavate andmete töötlemine vältimatult vajalik uuringu eesmärgi saavutamiseks.

Välisüliõpilaste mõju tööturul on oluline sisend hindamaks nende rolli ja potentsiaali tööturul. Viimane OSKA raport toob välja selle, et olgugi, et Eesti ettevõtjad saavad protsesse automatiseerida ja digitaliseerida ning töökorraldust optimeerida, jääb kirjeldatud tegevustest hoolimata tööjõudu puudu. Seetõttu on välistööjõu kaasamine teatud ulatuses vajalik, et säilitada majanduse konkurentsivõime ning tagada vajalike teenuste ja toodete pakkumine. Välisüliõpilaste kui potentsiaalse tööjõu kaasamiseks on vaja nende mõju ka lähemalt analüüsida. Saamaks informatsiooni üliõpilaste õppimise, päritolu, õppekohtade ja õpingute lõpetamise kohta, kasutatakse käesoleva analüüsi esimeses osas Eesti Hariduse Infosüsteemi (EHIS) andmeid. Töötavateks inimesteks loetakse vajalikus analüüsis neid inimesi, kes on vaadeldava õppeaasta jooksul töötanud vähemalt ühe päeva. Selleks on tarvis ühendada EHIS-est saadud informatsioon õppimise kohta Töötamise Registri (TÖR) andmebaasiga. Vaatamaks, kui palju välisüliõpilased panustavad Eesti majandusse maksude kaudu, on tarvis võtta kasutusele ettevõtete poolt Eesti Maksu- ja Tolliametile esitatud tulu- ja sotsiaalmaksu deklaratsioonide andmed. Lisaks tõise tulu teenimisele palgatööna võivad õppijad ja vilistlased panustada Eestisse ka ettevõtluse kaudu. Et hinnata nende üliõpilaste osakaalu, kes seda teevad, on tarvis kasutada Äriregistri andmeid.

Kõigi ülaltoodud andmeallikate kasutamine välisüliõpilaste majandusliku mõju tööturul analüüsiks võimaldab võrrelda erinevatest allikatest pärinevate andmete kvaliteeti ning näitab ära vajalikud tulemused.

6. Selgitage ülekaaluka huvi olemasolu.

Ränne ja õpiränne on tänapäeva ühiskondlikus arutelus ja sotsiaalses kontekstis päevakajaline teema.

Eesti tööturul jääb järgneva kümnendi vaates igal aastal puudu umbes 1400 tippspetsialisti ja 700 oskustöötajat, kelle vajadust Eesti tasemehariduse lõpetajad ei suuda katta. Välistööjõu kaasamine teatud ulatuses on OSKA raporti järgi möödapääsmatu. Seega aitab analüüs lahti selgitada tänase olukorra ning vaadata, milline on välisüliõpilaste, ja juba õpingud lõpetanud välisüliõpilaste profiil tööturul ja nende mõju tänases majanduskeskkonnas.

7. Selgitage, kuidas tagate, et isikuandmete töötlemine ei kahjusta ülemääraselt andmesubjekti õigusi ega muuda tema kohustuste mahtu.

Vajadusel loetleda täiendavaid kaitsemeetmeid privaatsuse riive vähendamiseks.

Registriandmete kasutamine on andmete taaskasutamine, mis ei lisa andmesubjektidele täiendavaid kohustusi. Analüüsi tulemused esitatakse uuringu raportis anonüümselt, üldistatud kokkuvõttena, seega ei kahjusta uuring ka andmesubjekti õigusi ega muuda nende kohustuste mahtu. Uuringu tulemustes ei ole isikud tuvastatavad.

Analüüsi läbiviija analüüsib andmeid pseudonüümitud kujul. Analüüsi läbiviijale ei edastata isikukode.

Analüüsi otstarbel moodustatud erinevate registrite andmetest koosnevat andmestikku kasutatakse analüüsi teostamiseks ainult Statistikaameti serveris. Ühendandmestik kustutatakse pärast tellimustöö vastuvõtmist tellija poolt. Üksikandmeid Haridus- ja Noorteametile ei edastata. Analüüsi raportis on andmed vaid üldistatud kujul, mis ei võimalda ühegi andmesubjekti tuvastamist.

8. Kuidas toimub andmete edastamine isikuandmete allikalt teadusuuringu läbiviijani? Sealhulgas palume välja tuua milliseid töötlussüsteeme ja/või keskkondi (sh pilveteenus) isikuandmete (sh pseudonüümitud) töötlemiseks kasutatakse ning millises riigis⁴ asuvad töötlussüsteemide/pilveteenuse pakkuja serverid.

Analüüsi läbiviija kasutab andmeid, mis on statistikaametis olemas ning analüüsi jaoks lisa andmepäringuid teha vaja ei ole. Tellija saab valmis analüüsi, kus üksikisikute andmeid välja toodud ei ole.

9. Loetlege isikute kategooriad, kelle andmeid töödeldakse ning valimi suurus.

Inimeste rühmad, keda uurida kavatakse ning kui palju neid on.

Eesti kõrgkoolide tasemeõppes õppivad välisüliõpilased ja kohalikud üliõpilased
Eesti kõrgkoolide tasemeõppe õpingud lõpetanud ja vilistlasena Eesti tööturule siirdunud välisüliõpilased ja kohalikud üliõpilased

9.1. Tooge välja periood, mille kohta isikuandmete päring tehakse.

Perioodiks on eelmine õppeaasta, vahemik 01.09.2017 kuni 31.08.2024. Uuritakse sellel perioodil

⁴ Isikuandmete edastamine on lubatud üksnes sellisesse riiki, millel on piisav andmekaitse tase (Euroopa Liidu liikmesriigid; Euroopa Majanduspiirkonna lepinguga ühinenud riigid; riigid, mille isikuandmete kaitsetase on Euroopa Komisjoni poolt hinnatud piisa vaks). Kui kasutatava keskkonna server ei asu piisava andmekaitsetasemega riigis, saab isikuandmete edastamine toimuda isikuandmete kaitse üldmääruse (IKÜM) artiklite 44-50 alusel. Täiendav teave: <https://www.aki.ee/isikuandmed/andmetootlejale/isikuandmete-edastamine-valisriiki>. Kui kasutatava keskkonna server asub riigis, mis ei ole piisava andmekaitse tasemega, tuleb täita ka taotluse punkt 12. Edastamine tähendab ka isikuandmete hoidmist serveris.

õppinud üliõpilaste majanduslikku mõju tööturul ning sellel perioodil vilistlasena Eestis töötanud õpingud lõpetanud üliõpilaste majanduslikku mõju tööturul.

9.2. Loetlege töödeldavate isikuandmete koosseis.

Tuua detailselt välja, milliseid isikuandmeid töödeldakse (nt ees- ja perenimi, isikukood, e-posti aadress jne) ning põhjendus, miks just neid andmeid on uuringu eesmärgi täitmiseks vaja. Vajadusel esitada taotluse lisana (nt tabelina).

EHISe andmed õppeaastatest 2017/18 kuni 2023/24

Isiku pseudonüümitud kood

Üliõpilased identifikaator EHISe järgi

Õpingute alustamise aeg

Õpingute lõpetamise aeg

Õppeaasta

Õppekava

Õpingute finantseerimise viis

Õpingute haridusaste

Õppeasutus

Kas tegemist on välisüliõpilasega (EHIS märges)

Üliõpilase kodakondsusriik

Üliõpilase sugu

Kas pseudonüümitud isikukood on moodustatud Eesti isikukoodi alusel (jah/ei)

Töötamise registri andmed 1.9.2018-31.8.2024

Isiku pseudonüümitud kood

Töötamise identifikaator

Ettevõtte või asutuse registrikood

Töölepingu liik

Töötamise alguse kuupäev

Töötamise lõpu kuupäev

Kande olek

Ameti kood

Tulu- ja sotsiaalmaksudeklaratsioonide lisa 1 ja lisa 2 andmed september 2018 kuni august 2024

Isiku pseudonüümitud kood

Ettevõtte või asutuse registrikood

Väljamakse liik

Väljamakse summa

Deklareeritud tulumaksu summa

Deklareeritud sotsiaalmaksu summa

Ettevõtete statistiline register (2018-2024)

Ettevõtte või asutuse registrikood

Ettevõtte statistiline tegevusala

Ettevõtte omaniku liik

Rahvastikuregister (andmed 1. jaanuari seisuga 2024)

Isiku pseudonüümitud kood

Eesti residentsuse olemasolu

Äriregister (2021-2024)

Isiku pseudonüümitud kood

Ettevõtte või asutuse registrikood

Isiku roll ettevõtte juures Rolli alguse kuupäev Rolli lõpu kuupäev
9.3. Loetlege isikuandmete allikad. <i>Nimetage konkreetsed isikuandmete allikad (nt registrid, küsitluslehed jne), kust isikuandmeid saadakse.</i> Eesti Hariduse Infosüsteemi andmed Töötamise Registri (TÖR) andmed Eesti Maksu- ja Tolliametile esitatud tulu- ja sotsiaalmaksu deklaratsioonide andmed Äriregistri andmed Rahvastikuregistri andmed Ettevõtete statistilise registri andmed
9.4. Kas andmeandjatega (andmekogu vastutava töötlejaga) on konsulteeritud ning nad on valmis väljastama uuringu eesmärgi saavutamiseks vajalikud andmed? Jah.

10. Kas kogutud andmed pseudonümiseeritakse või anonümiseeritakse? Mis etapis seda tehakse? Kes viib läbi pseudonümiseerimise või anonümiseerimise (vastutav töötleja, volitatud töötleja, andmeandja vms)? Kui andmeid ei pseudonümiseerita, siis selgitada, miks seda ei tehta. Andmed pseudonüümitakse statistikaametisse saabumisel vastavas statistikaameti osakonnas
10.1. Loetlege pseudonümiseeritud andmete koosseis. Eesti Hariduse Infosüsteemi andmed Töötamise Registri (TÖR) andmed Eesti Maksu- ja Tolliametile esitatud tulu- ja sotsiaalmaksu deklaratsioonide andmed Äriregistri andmed Rahvastikuregistri andmed Täpsem tunnuste nimekiri on esitatud punktis 9.2
10.2. Kirjeldage pseudonümiseerimise protsessi ja vahendeid. Kui kasutatakse koodivõtit, siis tuua välja, kes koodivõtit säilitab ja kui kaua säilitab. Andmeid ei pseudonümiseerita, vaid anonümiseeritakse (vt ka eelmist küsimust).
10.3. Tooge välja pseudonümiseeritud andmete säilitamise aeg ja põhjendus. Kui andmeid ei pseudonümiseerita, siis tuua välja andmete kustutamise tähtaeg. <i>Vähemalt kvartali ja aasta täpsusega.</i> Andmed pseudonüümitakse statistikaametisse saabumisel vastavas statistikaameti osakonnas

11. Kas andmesubjekti teavitatakse isikuandmete töötlemisest? <i>Jah/ei</i>	Ei.
11.1. Kui vastasite ei, siis palun põhjendage⁵	Analüüsivate isikute kontaktandmed ei ole

⁵ Isikuandmete töötlemisest teavitamise kohustus tuleneb IKÜM-st, teavitamata jätmine on põhjendatud väga erandlikel juhtudel.

	Haridus- ja Noorteametile teada. Seetõttu ei ole võimalik konkreetseid andmesubjekte personaalselt teavitada.
11.2. Kui vastasite jah, siis kirjeldage, kuidas teavitatakse.	
11.3. Kust on leitavad andmekaitsetingimused⁶?	https://harno.ee/asutus-uudised-ja-kontakt/ametist/isikuandmete-tootlemine-harnos https://stat.ee/et/statistikaamet/andmekaitse

12. Kas isikuandmeid edastatakse kolmandatesse riikidesse⁷ <i>Jah/ei. Kui vastate küsimusele jah, siis täita ka järgnevad lahtrid.</i>	<i>Ei.</i>
12.1. Loetlege riigid, kuhu isikuandmeid edastatakse.	-
12.2. Milliseid lisakaitsemeetmeid kasutatakse?	-

Kinnitan, et taotluses esitatud andmed vastavad tegelikkusele.

Jaak Raie

(allkirjastaja ees- ja perenimi)⁸

10.04.2025

(allkiri ja kuupäev)

Taotluse lisad⁹:

Lisa 1: Seaduse alusel loodud valdkonnapõhise eetikakomitee seisukoht (juhul, kui on olemas)	
Lisa 2: Hankeleping ja/või tehniline kirjeldus	
Lisa 3: Nõusoleku võtmise vorm või selle kavand	
Lisa 4: Küsimustik või selle kavand	

⁶ IKÜM-i kohaselt tuleb andmesubjektile esitada isikuandmetöötlamise kohta teave ehk nn andmekaitsetingimused, mis peavad vastama IKÜM art 12 – 14 sätestatule.

⁷ Isikuandmete edastamine on lubatud üksnes sellisesse riiki, millel on piisav andmekaitse tase (Euroopa Liidu liikmesriigid; Euroopa Majanduspiirkonna lepinguga ühinenud riigid; riigid, mille isikuandmete kaitse tase on Euroopa Komisjoni poolt hinnatud piisa vaks). Isikuandmete nn kolmandatesse riikidesse edastamine toimub IKÜM artiklite 44-50 alusel. Täiendav teave: <https://www.aki.ee/isikuandmed/andmetootlejale/isikuandmete-edastamine-valisriiki>.

⁸ Taotluse saab allkirjastada vaid isik, kellel on vastava asutuse/ettevõtte esindusõigus või teda on volitatud taotlust esitama. Kui allkirjastaja on volitatud taotlust esitama, siis esitada volitust tõendav dokument (volikiri, leping vms).

⁹ Kui nimetatud lisasid ei ole, siis palume need kustutada.